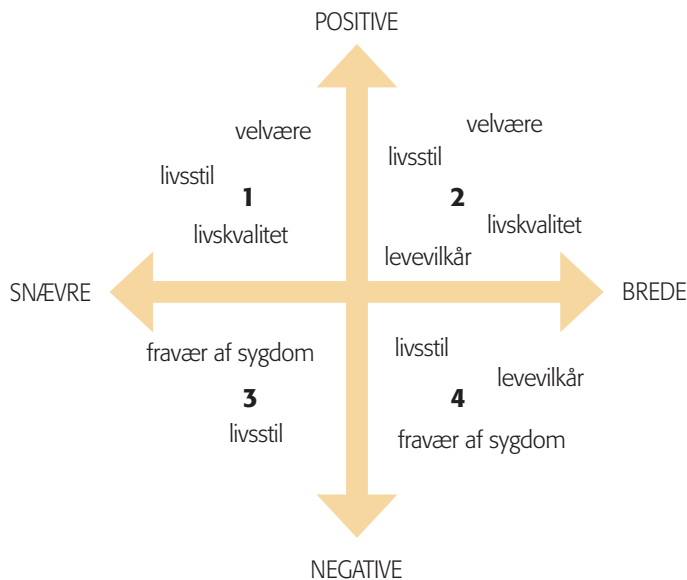

Vejledning til modellen s. 24

(2014)

af Betty Lillevang

De to dimensioner (det positive-negative og det snævre-brede) kan kombineres til fire forskellige sundhedsbegreber (1-4).

De fire sundhedsbegreber.

1. er det positive og snævre sundhedsbegreb.

Når man arbejder ud fra dette sundhedsbegreb, lægger man vægt på, at sundhed er tilstedeværelsen af **velvære** og **livskvalitet**. Og man fokuserer på det enkelte menneskes **livsstil**, da man mener, at den er årsagen til sundhed.

2. er det positive og brede sundhedsbegreb.

Her lægger man også vægt på, at sundhed er tilstedeværelsen af **velvære** og **livskvalitet**. Men man fokuserer både på **livsstil** og **levestandard**, da man mener, at begge dele er vigtige for at forstå sundhed.

3. er det negative og snævre sundhedsbegreb.

I dette sundhedsbegreb forstår man sundhed som **fravær af sygdom**, og man fokuserer udelukkende på **livsstil** som årsag til sundhed.

4. er det negative og brede sundhedsbegreb.

Her mener man, at sundhed er **fravær af sygdom** og fokuserer både på **livsstil** og **levestandard**.

Eksemplet om ældre borgere der er undervægtige og fejlnærede

1. Det positive og snævre sundhedsbegreb.

Hvis man arbejder ud fra dette sundhedsbegreb, vil man lægge vægt på, at borgerens måltider er noget, som de kan lide, og man vil gøre noget ud af, hvordan maden serveres (**velvære, livskvalitet**). Fx på plejecentret, hvor man inddrager borgeren i valg af menu, dækker et hyggeligt bord og gør noget ud af serveringen (**livsstil som årsag til sundhed**).

2. Det positive og brede sundhedsbegreb.

Her vil man også lægge vægt på, at borgerens måltider er mad, de kan lide (**velvære, livskvalitet, livsstil**). Men man vil også inddrage **levestandard**, som kan handle om det sociale samvær omkring måltidet fx ved at etablere spiseklubber for enlige ældre borgere i nærområdet eller på plejecentret.

3. Det negative og snævre sundhedsbegreb.

Her vil man have fokus på kostens sammensætning og ernæringscreening borgeren (**sundhed som fravær af sygdom**). Ud fra det vil man sammensætte en kostplan og rådgive borgeren om vigtigheden af at følge kostplanen (**livsstil**), så borgeren ikke bliver syg (**fravær af sygdom**).

4. er det negative og brede sundhedsbegreb.

Her vil man også have fokus på kostens sammensætning og ernæringscreening borgeren (**fravær af sygdom**). Herudfra vil man sammensætte en kostplan og rådgive borgeren om vigtigheden af at følge kostplanen (**livsstil**). Men man vil også have fokus på **levestandard** og fx rådgive om, hvilke tilbud der findes, fx madklubber hvor man kan lære at tilberede sund kost.

Øvelse

Find eksempler på de fire kombinerede sundhedsbegreber hos borgere:

- med stort alkoholindtag
- der ryger
- med nedsat funktionsevne/immobile.